

Aan de gemeenteraad

Op welke gronden deze brief?/Waarom nu voorgelegd?

Het college mandateert wethouder KBW tot het ondertekenen van een intentieovereenkomst met Eneco. Deze overeenkomst heeft tot doel om toekomstbestendige afspraken te kunnen maken voor de uitrol van warmtenetten en aardgasvrije wijken.

Relatie met het coalitieakkoord/collegewerkprogramma/eerder aangenomen moties en gedane toezeggingen:

- Rotterdamse Transitievisie Warmte (21bb4760)
- Leidraad gebiedsaanpakken (19bb13528)
- Klimaat Actieplan Rotterdam update september (23bb006745)

Toelichting:

Ongeveer een jaar geleden heeft de minister voor Klimaat en Energie besloten dat vanaf inwerkingtreding van de Wet collectieve warmte (Wcw) alleen een warmtebedrijf kan worden aangewezen voor een warmtekavel (gebied onder de Wcw waar een collectief warmtenet gewenst is) als één of meerdere publieke partijen meer dan de helft van de aandelen van een warmtebedrijf in bezit heeft. Voor bestaande netten komt er een overgangsrecht met een eerbiedigende werking (respecteren van bestaande rechten van warmtebedrijven). Deze meer publieke route zorgde bij de huidige private warmtebedrijven in onze stad voor onzekerheid om nog verder te investeren. De onzekerheid komt doordat er nog geen duidelijkheid is over de uitwerking van verschillende onderdelen van de wet, waaronder het overgangsrecht. Dit zorgt voor onduidelijkheid over het (financieel) effect van de wet op de bedrijfsvoering van de private warmtebedrijven en of investeringen worden terugverdiend. Een voorbeeld hiervan is de restwaardemethodiek. Dat is een vergoeding bij overdracht van het warmtenet voor de waarde van het warmtenet na het aflopen van concessieduur of aanwijzingsduur van het warmtebedrijf om het warmtenet aan te leggen en te exploiteren volgens de eisen van de Wcw. Ook is nog niet precies duidelijk wat de lengte van de aanwijzingsduur voor de huidige warmtebedrijven wordt op basis van hun huidige posities in de stad. Het ziet er naar uit dat deze posities op onderdelen langer zullen zijn dan de huidige resterende looptijd van de bestaande overeenkomsten.

Het is nog onduidelijk hoelang de nieuwe wetgeving op zich laat wachten. Ondertussen willen we doorpakken met de warmtetransitie in Rotterdam. Daarom zijn we in gesprek gegaan met de huidige warmtebedrijven om te kijken welke oplossingen er zijn om op korte termijn tot investeringszekerheid te kunnen komen voor lopende projecten en onze samenwerking ook op (middel)lange termijn te kunnen continueren ondanks de onzekerheid over de Wcw.

Toekomstbestendige samenwerking met Eneco

Gezien de ontstane investeringsonzekerheid neemt Eneco geen investeringsbeslissingen over grote warmteontwikkelingen in Rotterdam. Hierdoor is de uitbreiding van warmtenetten in Rotterdam nagenoeg stilgevalen. Dit vinden beide partijen geen wenselijke situatie. Samen met Eneco hebben we gekeken naar welke oplossingen er zijn om tot investeringszekerheid te komen voor lopende projecten waarmee tevens publieke belangen geborgd worden. Daarbij hebben we ook bekeken hoe we deze afspraken langjarig kunnen vormgeven, zodat deze ook in stand kunnen blijven wanneer nieuwe wetgeving in werking treedt.

Wij hebben samen met Eneco de intentie om als partners te kiezen voor de weg vooruit en onze bestaande relatie te vernieuwen. Daarbij zijn we tot een oplossing gekomen waarin we voornemens zijn om als gemeente een exploitatietermijn van 30 jaar (dit betekent voor delen van het gebied (bestaande concessie) een verlenging van 10 jaar) aan Eneco te bieden voor haar huidige positie in onze stad (in lijn met hoe wij als gemeente de aanwijzingsduur onder het overgangsrecht van de Wcw inschatten), waarbij Eneco zich committeert aan het aangaan van een publiek-private samenwerking voor het warmtenet in Rotterdam. Hiervoor zal Eneco een nieuw Warmtebedrijf inrichten voor de Rotterdamse situatie waaraan de gemeente een nieuwe concessie zal verlenen.

Via geleidelijke ingroei van een of meerdere publieke partners als aandeelhouder binnen dit op te richten Warmtebedrijf zal gedurende de concessie een 50-50 aandelenverhouding worden bereikt bij het einde van de looptijd van de concessie. Bij de inwerkingtreding van de Wcw wordt deze concessie onder het overgangsrecht omgezet in een kavelaanwijzing. Hiermee bereiken we naast publieke sturing via nationale (tarief)regulering ook publieke sturing op warmte in onze stad en zorgen we dat publieke belangen zoals betaalbaarheid, duurzaamheid en betrouwbaarheid goed worden geborgd.

We leggen de principes van deze oplossing nu vast in een intentieovereenkomst en willen dit in de komende periode samen met Eneco verder uitwerken naar toekomstbestendige afspraken. Dit biedt Eneco en ons meer zekerheid waardoor grotere warmteprojecten uiteindelijk weer doorgang kunnen vinden. Parallel aan dit traject houden we contact met het Ministerie van Economische Zaken en Klimaat om de samenhang met de nieuwe wetgeving te bespreken. De verwachting is dat halverwege 2024 duidelijk is of we tot toekomstbestendige afspraken kunnen komen. Over de voortgang van dit traject houd ik u uiteraard op de hoogte via reguliere verantwoordingsmomenten.

Samenwerking Vattenfall

Ook met Vattenfall zijn wij in gesprek over de huidige situatie en de toekomst in de warmtetransitie. Voor de korte termijn vinden zij de Wcw geen belemmering meer om voorlopig door te gaan met investeringen in de lopende gebiedsaanpakken Reyeroord-West en Pendrecht-Zuid. Het gesprek over de (middel)lange termijn wordt momenteel ook met Vattenfall gevoerd.

Financiële en juridische consequenties/aspecten:

Er worden in deze intentieovereenkomst geen financiële toezeggingen gedaan. Eventuele nadere financiële consequenties worden pas bekend bij de uitwerking van de nieuwe concessie.

De intentieovereenkomst ziet toe op het één op één gunnen van een nieuwe concessie aan Eneco. Dit brengt aanbestedingsrechtelijke risico's met zich mee. Momenteel is de inschatting dat we hiertoe voldoende gronden hebben. Er kan beroep kan worden gedaan op de aanbestedingsrechtelijke uitzondering genoemd in de Aanbestedingswet, doordat vanwege de feitelijke ligging van de warmte-infrastructuur mededinging om technische redenen ontbreekt. Dit blijft wel een aandachtspunt bij de nadere uitwerking, vandaar dat hier ook een voorbehoud op is gemaakt in de intentieovereenkomst. Ons voornemen om deze intentieovereenkomst aan te gaan wordt zekerheidshalve al op de markt getoetst door een vrijwillige aankondiging hiervan op Tendersnet (aanbestedingsplatform). Zo weten wij op korte termijn al of er eventueel bezwaren komen uit de markt en wachten we dit niet af tot we daadwerkelijk een nieuwe concessie sluiten die we dan ook aankondigen.

In de intentieovereenkomst gaat het op dit moment enkel om intenties en er worden nog geen harde toezeggingen gedaan, of andere verplichtingen overeengekomen. Dit is door zowel interne en externe juristen gecheckt. Verder is er de mogelijkheid tot eenzijdige beëindiging wanneer hier reden toe is. Stoppen is dus mogelijk.

Burgemeester en wethouders van Rotterdam,

De secretaris,

V.J.M. Roozen

De burgemeester,

A. Aboutaleb